

TÝDEN V EU

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti

EUROSKOP.CZ

www.vlada.cz

Číslo 469
19. dubna 2022

V tomto čísle naleznete

Úvodník

Ochrana průmyslných a řemeslných výrobků

Zasedání Rady pro zahraniční věci

Zasedání Rady pro obecné záležitosti

Delegace do Gruzie

Schválené rámcové pozice

Úvodník

Milé čtenářky a čtenáři,

velikonoční přestávka pokračuje také tímto týdnem. Patrná je nicméně stejně jako v týdnu minulém pouze na množství řádných zasedání. Dále probíhají jednání související s již téměř dva měsíce trvající agresivní válkou Ruska proti Ukrajině, v posledních dnech vzrostlo také napětí mezi Izraelem a Palestinci. O mnoho méně dramatickou, ale velmi pozorně sledovanou událostí tohoto týdne, pak bude druhé kolo prezidentských voleb ve Francii, která aktuálně předsedá Radě EU. Voliči budou vybírat mezi současným prezidentem Emmanuelem Macronem a Marine Le Penovou, kterou vyšetřuje Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) kvůli podezření ze zneužití evropských finančních prostředků v době, kdy byla poslankyní Evropského parlamentu.

Na úrovni Rady EU se až do května žádná zasedání nekonají. Rada pro zahraniční věci a Rada pro obecné záležitosti, které se sešly na začátku minulého týdne a o jejichž výsledcích si můžete více přečíst v tomto čísle newsletteru, byly na několik málo týdnů posledními řádnými zasedáními.

Evropský parlament se tento týden schází ve výborech. Hlavním tématem schůzí několika z nich je ruská agrese vůči Ukrajině. Výbor pro zahraniční věci se pak bude věnovat účinnosti přijatých sankcí vůči Rusku a možnostem jejich dalšího rozšíření. Vůbec poprvé se tento týden setkají dva zvláštní výbory. Ustavující schůzi má na programu zvláštní výbor pro pandemii covidu-19, který se bude zabývat zejména reakcí EU na pandemii, a to nejen v oblasti zdravotnictví. První schůze čeká také vyšetřovací výbor, který se zaměří na využívání špiónážního softwaru Pegasus v EU.

V plném proudu jsou i přes velikonoční přestávku přípravy českého předsednictví v Radě EU, do jehož začátku už zbývá jen několik desítek dní. Při finalizaci hlavních priorit je nyní nutné na všechny oblasti politik nahlížet optikou ruské agrese na Ukrajině. Dále jsou postupně představovány akce doprovodného kulturního programu, a to v Praze i Bruselu. V Praze u příležitosti předsednictví proběhne například oficiální koncert s názvem Koncert pro Evropu, který uspořádá Festival Prague Sounds/Struny podzimu, výstava porcelánu Terra Alba v rámci Designbloku nebo multimediální projekt (NE)MOC v Centru DOX. V Bruselu předsednictví zahájí koncert PKF – Prague Philharmonia, během kterého zazní jedinečná autorská skladba Tomáše Kača připravená speciálně pro české předsednictví.

Ochrana průmyslových a řemeslných výrobků > Komise

Komise 13. dubna zveřejnila návrh nařízení týkající se ochrany průmyslových a řemeslných výrobků.

Zeměpisným označením se rozumí název území používaný k označení výrobků pocházejícího z tohoto území. Daný výrobek má jak určitou kvalitu, pověst nebo jiné vlastnosti, které lze přičíst zeměpisnému původu, tak i samotná produkce, zpracování nebo příprava takových výrobků probíhá ve vymezeném území.

Mnoho členských států zavedlo vnitrostátní specifické systémy ochrany pro průmyslové a řemeslné výrobky. Avšak v rámci jednotného trhu **neexistuje žádný přeshraniční systém**, který by vzájemně uznával vnitrostátní systémy ochrany. Na úrovni Unie mohou výrobci zaregistrovat individuální, kolektivní nebo certifikační ochranné známky. Jejich používání však neumožňuje výrobcům průmyslových a řemeslných výrobků certifikovat na úrovni Unie vazbu mezi /Pokr. na s. 2/

kvalitou a zeměpisným původem, která signalizuje kvalitu připisované konkrétním místním dovednostem a tradicím.

Cílem návrhu je zavést ochranu zeměpisných označení pro tyto produkty na úrovni EU, zlepšit postavení výrobců, aby chránili své výrobky v celé EU proti padělání, poskytnout producentům pobídky k investicím do jejich

výrobních a zlepšit viditelnost autentických průmyslových a řemeslných výrobků na trzích, a tím zvýšit poptávku po nich.

Prospěch z návrhu by neměli jenom producenti těchto výrobků, ale i regiony, kde se výrobky tvoří. Regiony by mohly rozvíjet potenciál pro cestovní ruch, udržet a přilákat kvalifikovanou pracovní sílu, či chránit své kulturní dědictví. /F. Mocák/

Zasedání Rady pro zahraniční věci > Rada

Dne 11. dubna proběhlo v Lucemburku jednání Rady pro zahraniční věci. Na agendě byla především ruská agrese vůči Ukrajině, Global Gateway, ale krátce také situace v Palestině nebo Mali. Delegaci ČR vedl ministr zahraničních věcí Jan Lipavský.

Hlavním tématem byla **ruská agrese proti Ukrajině**. Informace o vojenské situaci podali předseda Vojenského výboru a generální ředitel Vojenského štábu. V nové fázi války, kdy se Rusko bude soustředit na Donbas, budou dodávky těžké techniky zásadní. První 1 mld. eur z Evropského mírového nástroje byla téměř vyčerpána, proto je nyní schvalováno nových 500 mil. eur, které členské státy podporují.

Vysoký představitel Josep Borrell připomněl návrat delegace EU do Kyjeva, důležitost sankcí, ale také dopady ruské agrese a dezinformací na ostatní světové regiony. Komisař Oliver Várhelyi informoval o tom, že Ukrajina již po přihlášce do EU obdržela dotazník k politickým kritériím a obdrží ještě druhý k acquis. Zpřísnění sankcí a připravenost k dalším dodávkám techniky a zbraní mělo mezi členskými státy širokou podporu. Zmínily i pomoc uprchlíkům před válkou na svém území.

Následovala diskuse o **Global Gateway**, nové zahraničněpolitické strategii, která se má věnovat vizibilitě, budování narativu a společné komunikaci. Rada členských států zvedla otázku zajištění jejich adekvátního zapojení do řízení Global Gateway, zejm. vzhledem k jejich významné roli ve financování a zajišťování přístupu Team Europe.

Diskuse k tomuto by měla proběhnout na úrovni velvyslanců Coreper II. Geograficky členské státy vyjádřily podporu západnímu Balkánu, sousedství EU, Východnímu partnerství, Střední Asii, Africe, Indo-Pacifiku i Latinské Americe. Vyzdvihly také transatlantickou spolupráci a G7 a rekonstrukci Ukrajiny.

V **aktuálních otázkách** se diskutovala situace v Mali, která se zhoršuje. V otázce západního Balkánu J. Borrell potvrdil, že se k tomuto tématu uskuteční diskuse na květnové Radě pro zahraniční věci. Členské státy také navrhly přizvat ministry zahraničí všech zemí regionu. Tématem byla i Libye, kde probíhá institucionální krize.

V bodě „**Různé**“ proběhla v návaznosti na dopis 15 členských států krátká diskuse o financování Palestinské samosprávy a také o svolání Rady přidružení EU-Izrael. Po diskusi J. Borrell slíbil, že bude předsedkyní Komise informovat o pozicích členských států.

ČR na závěr informovala o nadcházejícím Dialogu na vysoké úrovni k Indo-Pacifiku, který se v Praze uskuteční ve dnech 13. a 14. června.

Na okraj se uskutečnil i neformální oběd s ministry **Norska a Islandu** s důrazem na ruskou agresi proti Ukrajině a společné kroky. Diskuse se dotkla rovněž bezpečnostní situace v Arktidě.

/L. Lukačovič s využitím materiálů MZV/

Zasedání Rady pro obecné záležitosti > Rada

Hlavním tématem dubnové Rady pro obecné záležitosti byla diskuse k dalším 5 státům v rámci každoročního dialogu k právnímu státu. Ministři se dále již tradičně věnovali dalšímu postupu směrem k ukončení Konference o budoucnosti Evropy. Delegaci ČR vedl ministr pro evropské záležitosti Mikuláš Bek.

Ministři se v rámci diskuse k **právnímu státu** seznámili s probíhajícími reformami v oblasti soudnictví, posilování protikorupčního rámce, plurality médií a celkového systému brzd a protiváh. Pouze Polsko a Maďarsko projevíly výtky směrem ke Komisi, že při zpracování své zprávy není zcela objektivní a vyzvaly ji k uplatňování rovného zacházení.

Jednání ministrů se dále zaměřilo na dosavadní vývoj přípravy návrhů a kroky k uzavření procesu **Konference o budoucnosti Evropy**. Francouzské předsednictví zrekapitulovalo výsledek jednání Výkonné rady a odkázalo se na proběhnuvší plénum Konference.

Podle řady států návrhy v některých pracovních skupinách – zejména ve skupině Demokracie EU – nereflektují přání občanů a jsou „ohýbána“ ze strany zástupců Evropského parlamentu. Některé státy zopakovaly, že by Rada neměla přijímat jakákoliv rozhodnutí týkající se obsahu návrhů až do ukončení Konference 9. května. Závěrečná zpráva by podle nich měla být fakticky orientovaná a pouze shrnující a neměla by hodnotit či vylučovat podněty občanů. Pozornost byla dále zaměřena na závěrečný ceremoniál a navazující kroky.

V rámci neformálního pracovního oběda se ministři věnovali připravované **Zprávě o strategickém výhledu 2022**, konkrétně pak tématu prolínání zelené a digitální tranzice v kontextu války na Ukrajině. Je nutné se zaměřit na diverzifikaci zdrojů i posílit strategickou autonomii EU. /R. Franěk/

Delegace do Gruzie > Evropský parlament

Delegace Podvýboru pro bezpečnost a obranu Evropského parlamentu uskutečnila ve dnech 10. až 14. dubna pracovní cestu do Gruzie se záměrem posoudit práci pozorovatelské mise EU v Gruzii a také možné důsledky ruské války proti Ukrajině pro tuto zemi.

Poslanci odcestovali do Gruzie s cílem posoudit možné důsledky ruské války proti Ukrajině pro Gruzii a vyjádřit svou solidaritu a podporu územní celistvosti země. Plánována byla setkání s gruzínským prezidentem, předsedou vlády, předsedou parlamentu a ministrem obrany a dvě návštěvy na hraničních liniích v separatistických regionech Abcházie a Jižní Osetie.

Zástupci Evropského parlamentu v uplynulém týdnu vydali také prohlášení týkající se tzv. prezidentských voleb konaných dne 10. dubna 2022 v gruzínském separatistickém regionu Jižní Osetie. Evropský parlament tyto tzv. volby neuznal a jejich výsledky považuje za nelegitimní. Za nepřijatelné považuje také rozhodnutí de facto úřadů uspořádat referendum vedoucí ke změně statutu tohoto regionu a jeho připojení k Ruské federaci. V březnu, po ruské invazi na Ukrajinu, Gruzie oficiálně požádala o členství v Evropské unii. Země by se také chtěla stát členem NATO.

/J. Linková/

Schválené rámcové pozice > Informace

Rámcová pozice ke sdělení Komise o **důstojné práci na celém světě v zájmu globální spravedlivé transformace a udržitelného oživení** (vypracovalo Ministerstvo práce a sociálních věcí)

Rámcová pozice k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2016/1628, pokud jde o **prodloužení zmocnění Komise přijímat akty v přenesené pravomoci** (vypracovalo Ministerstvo dopravy)

Rámcová pozice k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o **harmonizovaných pravidlech spravedlivého přístupu k datům a jejich využívání** (Akt o datech) (vypracovalo Ministerstvo průmyslu a obchodu)

Rámcová pozice ke sdělení Komise **REPowerEU: společná evropská akce pro cenově dostupnější, bezpečnější a udržitelnější energii** (vypracovalo Ministerstvo průmyslu a obchodu)

Týden v Evropské unii

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR

Číslo 469, týden od 11. až 17. dubna 2022 * Šířeno výhradně v elektronické podobě * Přípravují pracovníci Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR * Editor: David Březina* Kontakt: newsletter@vlada.cz